

A Bükk-hegység Mollusca-faunája

VARGA András

Mátra Múzeum, Gyöngyös

ABSTRACT: (Molluscan fauna of the Bükk Mountains.) — The author points out that from view of malacofauna the searching of Bükk Mountains area (Northern Hungary) was not planned enough so far. In this paper there are unpublished data of three museums and five private collectors as well as published data from literature. The author's intention is to call the collectors' attention to unknown areas of the Mountains.

Malakofaunisztikai tekintetben a Bükk-hegység ugyan hazánk legjobban kutatót területei közé tartozik, mivel azonban a gyűjtés eddig különösebb összefogás vagy tervszerűség nélkül folyt, a hegység különböző részterületeiről ismereteink igen változó minőségűek. Ez indított arra, hogy a már publikált adatok, valamint az újabb gyűjtések közzé nem tett adatainak összefoglalásával a figyelmet a még hátra lévő kutató-gyűjtő feladatokra irányítsam s ezzel tervszerűbb tevékenységre ösztönözsek.

A budapesti Természettudományi Múzeum, az egeri Dobó István Vármúzeum és a gyöngyösi Mátra Múzeum, valamint öt nagy anyaggal rendelkező magángyűjtő: dr. BÁBA Károly (Szeged), dr. KOVÁCS Gyula (Békéscsaba), PINTÉR László (Budapest), SUBAI Péter (Budapest) és SZEKERES Miklós (Miskolc) gyűjteményeinek bükki adatait foglaltam össze. A Bükk-hegység malakofaunisztikai kutatása természetesen akkor válik belátható időn belül lehetővé, ha a közeljövő gyűjtőmunkái az eddigi eredményeket szem előtt tartva és nagyfokú tervszerűséggel a még kevésbé, vagy egyáltalán nem ismert terület-részek felderítésére fognak irányulni. Ezt a feladatot megkönnyítené, ha a gyűjtők jövőbeni publikációikban az újabb adataikat nem vegyítenék az irodalomból már ismert adatokkal, vagy, ha erre szükség van, a kétféle adat közlését megkülönböztetetten (pl. tipizált szedéssel) végeznék.

Az alábbi faunaösszeállításban az egyes fajoknál a rájuk vonatkozó adatokat a következő csoportosításban közlöm:

1. a gyűjteményekből, valamint az irodalomból ismert lelőhelyek, zárójelben pedig pedig az irodalomjegyzékben szereplő dolgozatok sorszámaát tüntetem fel;
2. a fajra vonatkozó megjegyzések, idézetek.

FAUNAJEGYZÉK

1. *Theodoxus prevostianus* (C. PFEIFFER)

1. Diósgyőri várforrás, Diósgyőr: Tapolca-forrás, Görömbölytapolca, Hejőpatak (Miskolc—Dudujka), Kácsfürdő, Királykút, Latori vízfő, Miskolctapolca, Robogány. (8, 15, 18, 27, 33, 34, 36, 38, 46, 51, 52, 57.)

2. WAGNER H. (1937): p. 62.: harmadkori reliktum, állandó hőmérsékletű vizekben és azok kifolyójában él. SCHRETER Z. (1915): p. 262.: a lelőhelyek megnevezéséről a következőket írja: „... Szükségesnek vélem, hogy a szakirodalomban tévesen szereplő »Tapolcza« lelőhelynév helyesbítették. ... Hévízeinket a magyar nép a szlávból csinált »Tapolcza« néven szokta emlegetni, közelebbi helyi megjelölés nélkül. Így van Görömbölyön, Diósgyőrön és Kácson »tapolcza« a borsodi nép ajkán. Az irodalomban szereplő régi Tapolcza elnevezésen tehát elsősorban a görömbölyi hévíz értendő, de ezen kívül a diósgyőri hévízforrás is. Ez a kifejezés: »Tapolcza Miskolcz mellett« nem jelöli meg a pontos helyet, mert mindkét hévízforrás Miskolcz közelében van, a várostól kb. egyforma távolságra.” SOÓS L. (1906): p.: 452.: A tapolcai állatok a *Neritina Prevostiana* var. *hungarica* (KSTR.) néven szerepelnek az irodalomban, mely KOBELT (Beitrag zur Molluskenfauna der kroatischen Karstes., Nachrbl. d. Malak. Ges., 1906, 38:15.) szerint a tekercs magasságával és a szájadék megnyúltságával tér el a tipikus alaktól. HAZAY J. (1883): *N. P.* var. *hungarica* KÜSTER: Tapolcza.

2. *Valvata cristata* O. F. MÜLLER

1. Hámori tó (Hámor), Tógazdaság (44).

3. *Valvata piscinalis* (O. F. MÜLLER)

1. Eger: Vizesárok, Miskolc.

4. *Valvata naticina* MENKE

1. Eger: Vizesárok. (13). Vs. téves irodalmi adat = *V. piscinalis*.

5. *Bythinella austriaca* (FRAUENFELD)

1. Cigányvölgyi forrás, Diósgyőr—Miskolcz: gyári tó—patak, Gilitka kápolna (forrás, csermely), Jávorkút, Mária-forrás, Saláta-kút, Síkfőkút. Sároslápai ér, Szarvaskő: Rocskavölgy, Sziklaforrás (erre vonatkozik a Felsőtárkányi-tó völgye jelzésű adat is), Szent Imre-forrás. LUKÁCS D. (1959): kácsfürdői előfordulását is említi. (1, 2, 4, 16, 18, 27, 38, 39.)

6. *Sadleriana pannonica* (FRAUENFELD)

1. Ablakoskő, Alsóesbeviz, Angyalvölgyi forrás, Bán-patak, Bükkszentlélek: Csondróvölgy, Bourg-forrás, Diósgyőr: Tapolca-forrás, Diósgyőr: várforrás, Eszperantó-forrás, Garadna-völgy, Görömbölytapolca, Harica-forrás, Háromkút, Hámori tó (Hámor), Hejőpatak (Miskolc—Dudujka), Kácsfürdő, Kecsebarlang, Királykút, Latori vízfő, Lillafüred, Lillafüred: Szinva — Szinya és a vizesdókai

forrás, Margit-forrás, Miskolc, Miskolctapolca, Mónosbél, Nagyvisnyó, Nádaska, Omassa, Pisztrángtenyésztő tavak, Sebesvíz-forrás, Szalajka-forrás, Szalajka-völgy, Szádvár, Szent István-barlang, Szentléleki forrás, Szilvás-patak, Szilvás-várad, Tekenősvölgy, Tógazdaság: Újbánya előtti forrás, Vízfő. (1, 15, 17, 18, 33, 44, 46, 51, 52, 54, 55.)

2. WAGNER H. (1937): p. 62.: „*Sadleriana pannonica* FRAUENFELD. A hazai Mollusca-fauna jellemző endemikus alakja, mely több helyi rasszá (*Heynemanniana, tornensis, lata, Kormosi*) alakult.” HAZAY J. (1883): *Bythinella Heynemanniana* HAZAY: Tapolca. CSIKI E. (1906): *B. Heynemanniana* HAZAY: Tapolca (prope Miskolcz); *Lithoglyphus pannonicus* FR.: Miskolcz. WAGNER H. (1929): *L. pannonicus* FR.: Királykút.

7. *Bythinia tentaculata* (LINNÉ)

1. Eger: strand, Hejő-patak (Miskolc—Dudujka), Sebes. (51).

8. *Acicula polita* (HARTMANN)

1. Ablakoskő, Alsósebesvíz, Bánkút, Demény-patak, Felsősebesvíz, Felsőtárkány, Garadna-völgy, Görömbölytapolca, Gertyánvölgy, Hámori-tó (Hámor), Háromkúti völgy, Hollóstető, Hosszúvölgy, Hór-völgy, Kapusi szikla, Kecsebarlang, Köpüsi szikla, Lillafüred: Szinva, Mélyvölgy, Odvaskő, Ómassa, Örvénykő, Savósi völgy, Szalajkai látókő, Szárazvölgy, Szarba-lápa, Szarka-lápa, Szilvásvárad. (24, 38, 42, 44.)

2. VÁGVÖLGYI J. (1953): *Acme oedogyra* PALAD.: (Szurdok, Garadnavölgy, Alsósebesvíz) = *Acicula polita* (HARTM.) PINTÉR L. (1968c).

9. *Fagotia acicularis* (FERUSSAC)

1. Eger: strand, Eger: Vizesárok, Görömbölytapolca, Hejő-patak (Miskolc—Dudujka), Kácsfürdő, Miskolctapolca, Robogány. (13, 15, 17, 18, 33, 36, 37, 51.)

2. HAZAY J. (1883): *Mleanopsis (Hemisinus) thermalis* BROD. (a *M. acicularis* FÉR. válfajának tartja): Tapolca.

10. *Carychium minimum* O. F. MÜLLER

1. Almár: Eger-patak hordaléka, Alsósebesvíz, Alsózsolca, Arló, Baktai tó, Diósgyőr, Felsősebesvíz, Garadna-völgy, Hámori-tó (Hámor), Hejőcsaba, Kalókút, Kecsebarlang, Lillafüred: Szinva, Nagytekenyős, Sólyomkút, Szalajka-völgy, Szarvaskő, Száraz-völgy, Vadász-völgy, Várvölgyi kút: Galóc-patak. (3, 21, 29, 44, 54.)

11. *Carychium tridentatum* (RISSO)

1. Ablakoskő, Almár: Eger-patak hordaléka, Alsósebesvíz, Arló, Buzgókő, Demény-patak, Felsősebesvíz, Garadna-völgy, Gyertyánvölgy, Harica-patak, Hámori tó (Hámor), Háromkúti-völgy, Hosszú-völgy, Hór-völgy, Kapusi szikla, Köpüsréti források, Leány-völgy, Létrási barlang, Lillafüred, Mély-völgy, Ómassa, Savósi völgy, Szarba-lápa, Szarvaskő, Száraz-völgy, Szilvásvárad, Szögliget, Tekenős-völgy, Újmassa, Vadász-völgy, Vörös kő. (21).

12. *Acroloxus lacustris* (LINNÉ)

1. Bélapátfalva: gyári-tó, Síkfőkúti-tó, Eger. (5).

13. *Lymnaea stagnalis* (LINNÉ)

1. Arlói-tó, Hámori tó (Hámor). (2, 44.)

14. *Lymnaea palustris* (O. F. MÜLLER)

1. Csipkeréti forrás, Hejőpatak (Miskolc—Dudujka), Sajó — Bódva. (9, 51, 52.)
2. HAZAY J. (1883): *Lymnaea turricula* HELD.: Sajó — Bódva.

15. *Lymnaea corvus* (GMELIN)

1. Miskolc.

16. *Lymnaea truncatula* (O. F. MÜLLER)

1. Almár: Eger-patak hordaléka, Bugyogó-forrás, Cigányvölgyi forrás, Felsőtárkányi tó, Garadna-völgy, Hámori-tó (Hámor), Hejő-patak (Miskolc—Dudujka), Ilona-forrás — Mercsei patak, Kecsebarlang, Királykút, Kiséged: Ostorosi patak, Lök-völgy: Sike-lápa, Nagytálya: Eger-patak hordaléka, Sajó (Putnoki szakasz), Szinva (Diósgyőr és Hámor között), Szomorú rakodó, Vadász-völgy, Vár-völgyi-kút — Galóc-patak. (2, 3, 5, 46, 51.)

17. *Lymnaea auricularia* (LINNÉ)

1. Tógazdaság. (36.)

18. *Lymnaea peregra* (O. F. MÜLLER)

1. Arlói-tó, Baktai-tó, Bán-patak, Bánkúti átjáró, Bélapátfalva: gyári-tó, Bodótó, Diósgyőr, Diósgyőr—Tapolca: forrás, Disznós-patak, Eger, Eger-patak: Vizesárok torkolat, Felsőtárkány, Felsőtárkányi tó völgye, Hámor, Hámori tó, Kecsebarlang, Királykút, Kiséged: Ostorosi-patak, Hejő-patak (Miskolc—Dudujka), Margit-forrás, Miklós-kút, Miskolctapolca, Nagy Szoros patak, Nagytálya: Eger-patak hordaléka, Rózsaalji kút, Sajó, Szarvaskő, Szinva (Diósgyőr és Hámor között), Vadász-kút, Síkfőkút, Lök-völgy: Sike-lápa. (2, 3, 5, 8, 9, 15, 18, 30, 39, 40, 44, 45, 46, 51, 52.)

2. A *L. p. ovata* irodalmi adatai: (8, 2, 44.): Hámori-tó (Hámor), Ilona-forrás — Mercsei patak, Miskolctapolca, Sajó (Putnoki szakasz). A hámori példányokról WAGNER H. (1928) a következőket írja: p. 34.: „A hámori példányok háza elveszett, de ivarkészülékükről is azonnal megállapítható, hogy valódi peregrával van dolgunk.”

19. *Physa fontinalis* (LINNÉ)

1. Eger, Nagytálya: Eger-patak hordaléka, Noszvaji-tó. (5, 40.)

20. *Physa acuta* DRAPARNAUD

1. Eger, Eger: Eger-patak, Vizesárok torkolata, Eger: strand, Eger: Vizesárok,

Görömbölytapolca, Hejő-patak (Miskolc—Dudujka), Miskolctapolca. (5, 10, 13, 15, 36, 38, 40, 51.)

21. *Ferrissia wautieri* (MIROLI)?

1. Eger: Lakatgyári patak = Vizesárok. A Vizesárokról térképet közöl LUKÁCS D. (1950): p.: 451. Hőmérséklete: 27 °C, jelenleg betonlapokkal lefedve. LUKÁCS több melegvízű forrást jelöl térképén, mely az Eger-patakba ömlik, élő példányaikat (3. db.) a strandfürdő mellett a IV számmal jelölt torkolatnál gyűjtöttem az Eger-patakban. Kérdésként merülhet fel az, hogy milyen a faj ökológiai valenciája, képes-e az Eger-patak hideg vizét elviselni, vagy csupán azokon a kis foltokon található meg, ahol a befolyó hőforrások még valamennyire átmelegítik a patak vizét. Minden valószínűség szerint az itt élő alak harmadkori reliktumnak tekinthető, alátámasztja az is, hogy hazánk más tájegységeiről származó *Ferrissia*-példányok az egri alaktól eltérnek. Természetesen ez akkor tekinthető végleges ténynek, ha a paleontológiai kutatások kimutatják ezt az alakot a harmadkori rétegekből. (20.)

22. *Ancylus fluviatilis* O. F. MÜLLER

1. Aranyos-patak, Hideg-forrás (Görömbölytapolca), Ördög-völgy.

23. *Planorbis planorbis* (LINNÉ)

1. Eger, Hejő-patak (Miskolc—Dudujka), Vadász-völgy. (51.)

24. *Anisus leucostoma* (MILLET)

1. Almár: Eger-patak hordaléka.

25. *Anisus spirorbis* (LINNÉ)

1. Almár: Eger-patak hordaléka, Bánkúti átjáró, Belpátfalva: gyári-tó, Garadna-völgy, Hámori tó (Hámor), Hét-tó, Jávorkút, Jávorkúti tó, Nagytálya: Eger-patak hordaléka, Szalajka-forrás, Szalajka-völgy, Újmassa, Vadász-völgy, Lök-völgy: Sike-lápa. (3, 5, 44.)

26. *Anisus vortex* (LINNÉ)

1. Hámori-tó (Hámor), Miskolc. (38.)

27. *Gyraulus albus* (O. F. MÜLLER)

1. Arlóitó, Bodó-tó, Hámori tó (Hámor), Hét-tó, Tapolcafürdő, Tógazdaság. (2, 3, 9, 44.)

28. *Armiger crista* (LINNÉ)

1. Hámori-tó (Hámor), Hét-tó, Tógazdaság. (3.)

29. *Hippeutis complanatus* (LINNÉ)

1. Garadna-völgy, Hámori tó (Hámor), Lillafüred (Szinva). (44.)

30. *Segmentina nitida* (O. F. MÜLLER)

1. Baktai-tó, Bodó-tó, Görömbölytapolca, Hét-tó, Itató-kút a Hét-tó közelében, Lillafüred (Szinva), Noszvaji tó. (3, 5.)

31. *Cochlicopa lubrica* (O. F. MÜLLER)

1. Almár: Eger-patak hordaléka, Alsósebesvíz, Bán-patak, Bánkút, Bánkúti átjáró, Bánkút: Vidernyák É., Bélkő, Bélapátfalva: gyári-tó, Csipkés-kúti átjáró, Eger, Eger: strand, Garadna-völgy, Gönczi-kút, Görömbölytapolca, Hámori tó (Hámor), Hejőpatak (Miskolc—Dudujka), Kecse-barlang, Kiseged, Kiskúti-lápa, Kistrét, Leány-völgy, Lillafüred, Nagybükk, Nagymező, Nagymező: Nagydolina, Nagytálya: Eger-patak hordaléka, Nádasrét, Örvénykő, Súlyomforrás, Szalajka-völgy, Száraz-völgy, Szarvaskő, Szarvaskő: vár, Szilvásvár, Szinva (Diósgyőr és Hámor között), Tógazdaság, Toldi-kunyhó forrásánál, Újmassa, Vadász-völgy, Lők-völgy: Sike-lápa, Vörös kő. (2, 3, 5, 44, 46, 51, 52.)

32. *Cochlicopa lubricella* (PORRO)

1. Almár: Eger-patak hordaléka, Bánkút: Vidernyák É., Buzgókő, Garadna-völgy, Hámori-tó (Hámor), Nagyeged, Nagymező: Nagydolina, Nádasrét, Odorvár, Szalajkai látókő, Szarvaskő, Szarvaskő: vár, Vörös kő. (44.)

33. *Pyramidula rupestris* (DRAPARNAUD)

1. Ablakoskő, Alsósebesvíz, Bálvány, Demény-patak, Felsőtárkány, Garadna-völgy, Háromkő, Lillafüred, Lillafüred (Szinva), Örvénykő, Simakő, Szalajkai látókő, Szentléleki látókő, Szurdok, Tarkő. (38, 42.)

34. *Columella edentula* (DRAPARNAUD)

1. Alsósebesvíz, Bánkút: Vidernyák É., Felsősebesvíz, Garadna-völgy, Gyertyán-völgy, Hámori-tó (Hámor), Hosszú-völgy, Hór-völgy, Kalókút, Köpüsi szikla, Lillafüred (Szinva), Nagypataki völgy, Szalajkai látókő, Szarba-völgy, Szarvaskő, Száraz-völgy, Szilvásvár, Szurdok, Vadász-völgy, Vörös kő. (29, 38, 42, 44.)

35. *Truncatellina cylindrica* (FÉRUSAC)

1. Almár: Eger-patak hordaléka, Demény-patak, Felsősebesvíz, Garadna-völgy, Hámori-tó (Hámor), Háromkő, Kiseged, Kistrét, Lillafüred, (Szinva), Nagymező: Nagydolina, Odorvár, Odvaskő, Szarvaskő, Száraz-völgy, Szent István-barlang, Tarkő, Tógazdaság, Vadász-völgy, Vécsverő. (36, 37, 44, 54.)

36. *Truncatellina claustralis* (GREDLER)

1. Ablakoskő, Alsósebesvíz, Demény-patak, Felsőtárkány, Háromkő, Háromkúti völgy, Hollókő, Odorvár, Örvénykő, Óserdő, Simakő, Szalajkai látókő, Szarvaskő, Száraz-völgy, Szentléleki látókő, Sziklaforrás, Szilvásvár, Szurdok, Tógazdaság, Újmassa, Simakő, Vécsverő. (38, 42.)

2. VÁGVÖLGYI J. (1953): *Tr. claustralis opisthodon* REINH.: (Bükk: Szurdok)
SOÓS L. (1955): átveszi VÁGVÖLGYI adatát (*Tr. claustralis*).

37. *Vertigo angustior* JEFFREYS

1. Garadna-völgy, Kalólkút, Örvénykő, Száraz-völgy, Újmassa. (29.)

38. *Vertigo pusilla* O. F. MÜLLER

1. Ablakoskő, Alsósebesvíz, Csipkés-kúti átjáró, Felsősebesvíz, Felsőtárkány, Garadna-völgy, Hosszú-völgy, Kalólkút, Leány-völgy, Lillafüred: Kerekhegy, Lillafüred: Szinva, Savósi völgy, Szalajkai látókő, Szarba-lápa, Száraz-völgy, Szentléleki látókő, Újmassa, Vadász-völgy, Vörös kő. (29, 38.)

39. *Vertigo antivertigo* (DRAPARNAUD)

1. Garadna-völgy, Hejő-patak, (Miskolc—Dudujka), Nagytekenős, Örvénykő, Szarvaskő.

40. *Vertigo pygmaea* (DRAPARNAUD)

1. Almár: Eger-patak hordaléka, Hámori tó (Hámor), Hejő-patak (Miskolc—Dudujka), Kistrét, Nagymező: Nagydolina, Nagytálya: Eger-patak hordaléka, Nagytekenős, Örvénykő, Szarvaskő, Szarvaskő: vár: Száraz-völgy, Újmassa. (44.)

41. *Vertigo alpestris* ALDER

1. Ablakoskő, Alsósebesvíz, Garadna-völgy, Hámori tó (Hámor), Háromkő, Hollókő, Lusta-völgy, Örvénykő, Szalajkai látókő, Szarba-lápa, Száraz-völgy, Szentléleki látókő, Vadász-völgy. (23, 38, 44.)

42. *Orcula doliolum* (BRUGUIERE)

1. Ablakoskő, Alsósebesvíz, Bánkút, Bánkúti átjáró, Bélkő, Csipkés-kúti átjáró, Demény-patak, Felsőtárkány, Garadna-völgy, Hámori tó (Hámor), Háromkúti völgy, Háromkő, Kalólkút, Kiskút-lápa, Leány-völgy, Lillafüred, Lillafüred (Szinva), Nagydél-hegy, Odorvár, Örvénykő, Simakő, Szarba-völgy, Szarka-lápa, Szarvaskő, Száraz-völgy, Szentlélek, Sziklaforrás, Szilvásvár, Tarkó, Tekenős-völgy, Tógazdaság, Vadász-völgy, Vécsverő, Vörös kő. (29, 38, 44.)

43. *Orcula dolium* (DRAPARNAUD)

1. Alsósebesvíz, Bálvány, Bánkút, Bánkúti átjáró, Bélkő, Csákpilis-hegy, Csipkés-kúti átjáró, Demény-patak, Felsőtárkány, Garadna-völgy, Hámori-tó (Hámor), Háromforrás, Háromkő, Háromkúti völgy, Hór-völgy, Iluskút, Kazincbarcika, Leány-völgy, Lillafüred (Szinva), Odorvár, Ómassa, Örvénykő, Simakő, Szalajkai látókő, Szarba-völgy, Száraz-völgy, Sziklaforrás, Tógazdaság, Vadász-völgy, Vécsverő. (27, 29, 44, 51, 55.)

44. *Abida frumentum* (DRAPARNAUD)

1. Alsósebesvíz, Bélkő, Berva, Buzgókő, Eger, Elli-forrás, Felsőtárkány, Felsőtárkány: Mész-völgy, Hámori tó (Hámor), Háromkő, Hór-völgy, Istrángomszurdok, Kecsebarlang, Lillafüred (Szinva), Nagyeged, Odorvár, Odvaskő, Ómassa, Örvénykő, Subalyuk barlang, Szarvaskői vár, Száraz-völgy, Szent István-barlang, Szentléleki látókő, Szilvásvár, Szinva (Diósgyőr és Hámor között), Tarnalesz. (29, 44, 46, 51, 53.)

45. *Chondrina clienta* (WESTERLUND)

1. Ablakoskő, Alsósebesvíz, Alsósebes völgye, Bélkő, Demény-patak, Felsőtárkány: Mészvölgy, Garadna-völgy, Hámori tó (Hámor), Háromkő, Hosszú-völgy, Iluskút, Istrángomszurdok, Leány-völgy, Lillafüred, Lillafüred: Szinva, Nagydéls-hegy, Nagymező: Nagydolina, Odorvár, Odvaskő, Ómassa, Örvénykő, Simakő, Subalyuk barlangnál, Szalajka-völgy, Száraz-völgy, Szentléleki látókő, Szikla-forrás, Szilvásvár, Tarkó, Toldi kunyhó fölött. (1, 3, 29, 38, 55.)

46. *Pupilla muscorum* (LINNÉ)

1. Almár: Eger-patak, hordalék, Bán-patak, Felnémet és Felsőtárkány között, Garadna-völgy, Hámori tó (Hámor), Kiseged, Kisrét, Nádasrét, Nagymező, Nagymező: Nagydolina, Örvénykő, Szarvaskő, Szarvaskői vár, Tógazdaság, Vadász-völgy. (3, 44.)

47. *Pupilla triplicata* (STUDER)

1. Ablakoskő. SOÓS L. (1955): *P. sterri* VOITH: Szurdok, *P. t.* var. *bibaca* KIMAKOWICZ: Tarkó 920 m. VÁGVÖLGYI J. (1953): *P. sterri carpathica* KIMAKOWICZ: Szurdok, *P. t. bibaca* KIMAKOWICZ: Tarkó.

48. *Spelaeodiscus triaria* (ROSSMÄSSLER)

1. Ablakoskő, Demény-patak, Háromkő, Hollókő, Istállókő, Leány-völgy, Nagypataki völgy, Szalajkai látókő, Szalajka-forrás, Szalajka-völgy, Szilvásvár, Szurdok. (11, 32, 38, 42.)

49. *Vallonia p. pulchella* (O. F. MÜLLER)

1. Almár: Eger-patak hordaléka, Bán-patak, Demény-patak, Eger: Lakatgyár, Eger: strand és a Wind téglagyár, Felnémet és Felsőtárkány között, Garadna-patak hordaléka, Garadna-völgy, Hámori tó (Hámor), Kiseged, Kiseged: Ostorosi-patak, Kisrét, Nagymező: Nagydolina, Nagytálya: Eger-patak hordaléka, Nagyvisnyó, Nádasrét, Örvénykő, Putnok, Szalajka-völgy, Szarvaskő és a vár, Szentléleki látókő, Szilvásvár, Tógazdaság, Vadász-völgy. (3, 44, 51.)

50. *Vallonia p. enniensis* (GREDLER)

1. Garadna-völgy: Újmassa (Őskohó), Szarvaskő.

51. *Vallonia costata* (O. F. MÜLLER)

1. Ablakoskő, Almár: Eger-patak hordaléka, Bélkő, Bükkszentléleki látókő, Csipkés-kúti átjáró, Demény-patak, Eger, Eger: Lakatgyár és a strand, Felnémet és Felsőtárkány között, Felsőtárkány, Felsőtárkány: halastó, Garadna-hordalék, Garadna-völgy, Gönczi kút, Hámori tó (Hámor), Háromkő, Hejő-patak (Miskolc—Dudujka), Kiseged: Ostorosi-patak, Kisrét, Leány-völgy, Lillafüred, Lök-völgy: Sike-lápa, Nagytálya: Eger-patak hordaléka, Nagyvisnyó, Nádasrét, Odorvár, Örvénykő, Putnok, Síkfőkúti tó, Szalajka-forrás, Szalajkai látókő, Szalajka-völgy, Szarvaskő és a vár, Szentléleki látókő, Szilvásvár, Tógazdaság, Vadász-völgy, Vörös kő. (2, 5, 44, 51.)

52. *Acanthinula aculeata* (O. F. MÜLLER)

1. Almár: Eger-patak hordaléka, Alsósebesvíz, Bánkút, Demény-patak, Felső-tárkány, Garadna-völgy, Hámori tó (Hámor), Háromkúti-völgy, Lillafüred, Lillafüred: Szinva, Toldi kunyhó fölött, Tógazdaság, Vöröskő. (38.)

53. *Chondrula tridens* (O. F. MÜLLER)

1. Almár: Eger-patak hordaléka, Berva-bérc, Eger, Eger: Rókus-temető és a Wind téglagyár, Elli-forrás, Garadna-völgy, Hejő-patak (Miskolc—Dudujka), Kiseged, Nagytálya: Eger-patak hordaléka, Nádasrét, Szarvaskő és a vár, Szilvásvár. (3.)

54. *Ena montana* (DRAPARNAUD)

1. Ablakoskő, Alsósebesvíz, Bálvány, Bánkút, Bánkúti átjáró, Bánkút: Vidernyák É., Bán-patak, Csikorgó, Csipkékúti átjáró, Felsősebesvíz, Harica-patak, Hór-völgy, Jávorkút, Leány-völgy, Lillafüred (Szinva), Szentléleki látókő, Vadász-völgy. (1, 3, 38, 55.)

55. *Ena obscura* (O. F. MÜLLER)

1. Ablakoskő, Alsósebesvíz, Bálvány, Bánkút, Bánkúti átjáró, Bélkő, Csákpilis-hegy, Csipkékúti átjáró, Demény-patak, Eger, Felsőtárkány, Garadna-völgy, Gerennavár, Háromkő, Háromkúti völgy, Hámori tó (Hámor), Kalókút, Kecsebarlang, Kiseged, Kiskút-lápa, Leány-völgy, Nagydél-hegy, Nagyeged, Nagytálya: Eger-patak hordaléka, Odorvár, Odvaskő, Pisztrángtenyésztő tavak, Simakő, Szarba-völgy, Szarvaskői vár, Szarvaskő: Villó-patak völgye, Szentléleki látókő, Szinva-völgy (Diósgyőr és Hámor között), Tarkó, Toldi kunyhó fölött, Tógazdaság, Vörös kő. (29, 38, 44, 46, 51, 55.)

56. *Zebrina detrita* (O. F. MÜLLER)

1. Almár, Bélkő, Berva, Eger, Eger: Wind téglagyár, Háromkő, Hetemér, Hór-völgy, Kecsebarlang, Királykút, Kiseged, Köpüsi szikla, Lillafüred, Lillafüred: Szinva, Nagyeged, Nádasrét, Odorvár, Simakő, Subalyuk, Szarvaskő, Szeleta-barlang, Szent István-barlang, Szinva-völgy (Diósgyőr és Hámor között), Tarkó, Vörös kő. (27, 28, 36, 38, 46, 51, 54.)

57. *Cochlodina orthostoma* (MENKE)

1. Ablakoskő, Alsósebesvíz, Bánkúti átjáró, Bükkszentkereszt, Csipkékúti átjáró, Garadna-völgy, Hámor, Háromkő, Leányvölgy, Lillafüred: Szinva, Odorvár, Örvénykő, Ómassa, Simakő, Szarba-völgy, Szentlélek-völgy, Szilvásvár, Szinva-völgy (Diósgyőr és Hámor között), Vécsverő. (7, 27, 31, 38, 46.)

58. *Cochlodina cerata* (ROSSMÄSSLER)

1. Ablakoskő, Alsósebesvíz, Bálvány, Bánkút, Csikorgó, Csipkékúti átjáró, Demény-patak, Fekete-lén, Felsőtárkány, Garadna-völgy, Görömbölytapolca, Hámor, Hámori tó (Hámor), Háromkő, Hosszú-völgy, Iluskút, Istrángomszurdok, Jávorkút, Kecsebarlang, Kiskőhát, Kiskút-lápa, Leányvölgy, Lillafüred, Nagy-

dél-hegy, Odorvár, Odvaskő, Ómassa, Örvénykő, Pisztrángtenyésztő tavak, Sebesvíz-völgy, Simakő, Szalajka-völgy, Szarba-völgy, Száraz-völgy, Szalajkai látókő, Szentléleki völgy, Tarkó, Tekenős-völgy, Toldi kunyhó fölött, Tógazdaság, Vadász-völgy, Vécsverő. (1, 7, 29, 31, 38, 44, 51, 55.)

59. *Cochlodina laminata* (MONTAGU)

1. Almár: Eger-patak hordaléka, Bánkút, Bánkút: Vidernyák É., Bélkő, Bükk-szentkereszt, Garadna-völgy, Görömbölytapolca, Jávorkút, Kalókut, Kazincbarcika, Kecse-barlang, Leány-völgy, Mészvölgyi szurdok, Miskolctapolca, Örvénykő, Pisztrángtenyésztő tavak, Simakő, Szarba-völgy, Szalajka-völgy, Szent István-barlang, Szilvásvár, Szinva-völgy (Diósgyőr és Hámor között), Tarkó, Toldi kunyhó forrásánál, Tógazdaság, Vörös kő. (7. 29, 31, 32, 46, 51, 54.)

60. *Ruthenica filograna* (ROSSMÄSSLER)

1. Garadna-völgy, Gyertyán-völgy, Hámori-tó (Hámor), Háromkő, Hór-völgy, Jávorkút, Látókövek, Lillafüred (Szinva), Lusta-völgy, Nagydél-hegy, Szalajka-völgy, Szarba-völgy, Száraz-völgy, Tekenős-völgy, Tógazdaság, Vécsverő, Vörös kő. (1, 38, 44.)

61. *Iphigena ventricosa* (DRAPARNAUD)

1. Almár: Eger-patak hordaléka, Bélapátfalva: gyári tó fölötti völgy, Felsőtárkány, Garadna-völgy, Hámor, Hámori tó (Hámor), Háromkúti völgy, Hetemér, Jávorkút, Kalókut, Kazincbarcika, Királykút, Lillafüred, Lök-völgy: Sikelápa, Szalajka-völgy, Szarvaskő, Száraz-völgy, Szentléleki völgy, Szilvásvár, Szilvásvár: Szána-patak völgye, Tamáskút, Tekenős-völgy, Toldi kunyhó forrásánál, Tógazdaság, Vörös kő. (5. 29, 38, 31.)

62. *Iphigena latestriata* (A. SCHMIDT)

1. Alsósebesvíz, Bánkút, Csipkésúti átjáró, Garadna-völgy, Gerennavár, Hollósető, Jávorkút, Lillafüred, Szalajka-völgy, Szinva-forrás, Tekenős-völgy.
2. *I. plicatula* bükki adatai: SOÓS L. (1955); WAGNER H. (1937): Bálvány. VÁSÁRHELYI I. (1960): Hámor. ROTARIDES M. (1942): Alsó Sebes völgye. WAGNER H. (1941): Alsó Sebes völgye.

63. *Clausilia dubia* (DRAPARNAUD)

1. Ablakoskő, Alsósebesvíz, Bálvány, Bánkút, Bánkúti átjáró, Békarátörő, Bélkő, Buzogókő, Csipkésúti átjáró, Fekete-len, Felsőtárkány, Mészvölgy, Garadna-völgy, Gerennavár, Hámori-tó (Hámor), Háromkő, Háromkúti völgy, Hosszú-völgy, Iluskút, Istrángomszurdok, Kecse-barlang, Leány-völgy, Mészvölgyi szurdok, Mónosbél: Vízfő, Nagymező, Nagymező: Nagydolina, Odorvár, Örvénykő, Pisztrángtenyésztő tavak, Simakő, Szalajkai látókő, Szalajka-völgy, Szarba-völgy, Szarka-lápa, Szarvaskői vár, Száraz-völgy, Szentléleki látókő, Sziklaforrás, Szilvásvár, Szinva (Diósgyőr és Hámor között), Tarkó, Vadász-völgy, Vécsverő, Vörös kő. (27, 29, 31, 38, 44, 46, 51, 55.)
2. ROTARIDES M. (1940): *Cl. d.* var. *speciosa* A. SCHMIDT: Bélkő. SOÓS L.

(1943): *C. d.* var. s. A. SCHMIDT: Felsőtárkány. *Clausilia cruciata* STUDER
Bükk-hégyiségi elterjedésére vonatkozó adatok: Bánkút, Garadna-völgy, Leány-
völgy, Lillafüred, Nagymező, Óserdő. (31, 36, 38, 51.)

64. *Clausilia pumila* C. PFEIFFER

1. Ablakoskő, Almár: Eger-patak hordaléka, Alsósebesvíz, Békarátörő, Csipkés-
kúti átjáró, Felsősebesvíz, Felsőtárkány, Garadna-völgy, Hámori tó (Hámor),
Hór-völgy, Iluskút, Kalólkút, Leány-völgy, Lök-völgy: Sike-lápa, Nagypataki
völgy, Ómassa, Szalajka-völgy, Szarba-völgy, Tógazdaság, Vörös kő. (31, 36,
38, 51.)

2. ROTARIDES M. (1942): *Cl. p. succosa* A. SCHMIDT: Ómassa.

65. *Laciniaria plicata* (DRAPARNAUD)

1. Ablakoskő, Almár: Eger-patak hordaléka, Alsósebesvíz, Bálvány, Bánkút,
Bánkúti átjáró, Buzogókő, Bükkszentkereszt, Csipkés-kúti átjáró, Csondró-völgy,
Deménypatak, Felsősebesvíz, Garadna-völgy, Görömbölytapolca, Harica-patak,
Hámori tó (Hámor), Háromkő, Háromkúti völgy, Hetemér, Hosszú-völgy, Hór-
völgy, Kalólkút, Kazincbarcika, Kecse-barlang, Köpüsi szikla, Leány-völgy, Lil-
lafüred, Mély-völgy, Mészvölgyi szurdok, Miskolctapolca, Nagypataki völgy,
Nagytyálya: Eger-patak hordaléka, Odorvár, Ómassa, Örvénykő, Savósi völgy,
Szalajka-forrás, Szalajkai látókő, Szalajka-völgy, Szarvaskő, Szarvaskői vár,
Száz-völgy, Szarba-lápa, Szarba-völgy, Szentléleki látókő, Szilvásvár, Szinva
(Díósgyőr és Hámor között), Tekenős völgy, Tógazdaság, Vadász-völgy, Vár-völgy,
Vörös kő. (7, 27, 29, 31, 44, 46, 51, 55.)

66. *Laciniaria biplicata* (MONTAGU)

1. Ablakoskő, Almár: Eger-patak hordaléka, Alsósebesvíz, Angyalvölgyi forrás,
Bálvány, Bánkút, Bánkúti átjáró, Bánkút: Vidernyák É., Béalátpfalva: gyári
tó fölötti völgy és az Óstörő-forrás környéke, Békarátörő, Bélkő, Buzogókő,
Bükkszentmárton, Csákpilis-hegy, Csipkés-kúti átjáró, Dédesi rom, Deménypatak,
Felsősebesvíz, Felsőtárkány, Garadna-völgy, Gerennavár, Görömbölytapolca, Há-
mori tó (Hámor), Haricavölgyi források, Háromkő, Háromkúti völgy, Hór-völgy,
Istrángomszurdok, Jávorkút, Kiskút-lápa, Köpüsi szikla, Leány-völgy, Lillafüred,
Lök-völgy: Sike-lápa, Nagydél-hegy, Nagymező: Nagydolina, Nagypataki völgy,
Odorvár, Odvaskő, Ómassa, Örvénykő, Pannarét, Pisztrángtenyésztő tavak, Sa-
vósi völgy, Símakő, Szalajkai látókő, Szalajka-völgy, Szarba-lápa, Szarvaskő,
Szarvaskői vár, Száz-völgy, Szentléleki látókő, Sziklaforrás, Szilvásvár, Tar-
kő, Tekenős-völgy, Toldi kunyhó fölött, Toldi kunyhó forrása, Tógazdaság, Va-
dász-völgy, Vár-völgy, Vécsverő, Vörös kő. (5, 7, 27, 29, 31, 51, 55.)

67. *Laciniaria vetusta* (ROSSMÄSSLER)

1. Bánkút, Lillafüred, Nagymező, Óserdő, Óserdő és a Mélysár-völgy között.
(31, 36, 38.)

68. *Balea perversa* (LINNÉ)

1. Ablakoskő, Garadna-völgy, Jávorkút, Látókő (közelebbi megjelölés nélkül),
Szalajkai látókő, Szalajka-völgy, Szarvaskő. (1, 38, 41, 42.)

69. *Pseudolinda turgida* (ROSSMÄSSLER)

1. Ablakoskő, Alsósebesvíz, Bánkút, Bánkút: Vidernyák É., Bükkszentkereszt, Csányikom (Királykút), Diósjenő, Felsősebesvíz, Garadna-völgy, Hámori tó (Hámor), Jávorkút, Kazincbarcika, Királykút, Leány-völgy, Miskolctapolca, Ómassa, Szalajka-völgy, Száraz-völgy, Tógazdaság, Vadász-völgy, Vörös kő. (1, 31, 36, 38, 44, 51.)

70. *Succinea putris* (LINNÉ)

1. Hejő-patak (Miskolc—Dudujka). (51.)

71. *Succinea oblonga* (DRAPARNAUD)

1. Bánkúti átjáró, Felnémet és Felsőtárkány között, Garadna-völgy, Görömbölytapolca, Hámori tó (Hámor), Hejő-patak (Miskolc—Dudujka), Jávorkút, Kiseged, Nagybükk, Nádasrét, Nekézsenyi szurdok, Pisztrángtenyésztő tavak, Sárosd-völgyi forrás, Szalajka-völgy, Szarvaskő, Szilvásvár, Tardona-völgy, Tógazdaság, Vadász-völgy. (3, 5, 44, 51, 52.)

72. *Succinea elegans* (RISSO)

1. Bélapátfalva: gyári tó, Eger: strand, Garadna-völgy, Hámor, Hámori tó, Hejő-patak (Miskolc—Dudujka), Jávorkút, Jávorkúti tó, Nekézsenyi szurdok-forrás, Pisztrángtenyésztő tavak, Sárosd-völgyi forrás. (44, 51, 52, 55.)

2. HAZAY J. (1883): *S. e.* var. *Pfeifferi* ROSSM.: Miskolc és Tapolca.

73. *Cecilioides acicula* (O. F. MÜLLER)

1. Almár: Eger-patak hordaléka, Bán-patak, Demény-patak, Felsőtárkány, Eger, Garadna-völgy, Hámori tó (Hámor), Kiseged, Nádasrét, Sikfőkúti tó, Szarvaskő és a vár, Tógazdaság. (3, 5, 44.)

74. *Cecilioides petitiana* (BENOIT)

1. Eger: Vizesárok. (38.)

75. *Punctum pygmaeum* (DRAPARNAUD)

1. Alsósebesvíz, Demény-patak, Garadna-hordalék, Garadna-völgy, Háromkő, Létrási barlang, Lillafüred: Szinva, Ómassa, Perces: Erenyész-völgy, Szalajkai látókő, Szarvaskői vár, Száraz-völgy, Szurdok, Tarkő. (42.)

76. *Discus rudtatus* (HARTMANN)

1. Bánkút. (36, 38, 51.)

77. *Discus perspectivus* (MÜHLFELDT)

1. Alsósebesvíz, Bánkút, Bélkő, Csipkés-kúti átjáró, Csondró-völgy, Demény-patak, Felsőtárkány, Garadna-völgy, Hámori tó (Hámor), Háromkúti völgy, Hidegpatak-völgyi vadászház, Kalókút, Kiskút-lápa, Leány-völgy, Lillafüred (Szinva), Nagydél-hegy, Pannarét, Pisztrángtenyésztő tavak, Sólomforrás,

Szarba-völgy, Tekenős völgy, Toldi kunyhó forrásánál, Tógazdaság, Vadász-völgy, Vörös kő. (1, 29, 36, 38, 44, 51.)

78. *Arion hortensis* (FÉRUSSAC)

1. Garadna-völgy, Tekenős völgy.

79. *Arion circumscriptus* (MÜHLFELDT)

1. Garadna-völgy, Hollósetető, Kecsebarlang, Nekézsényi csorgó forrás, Pisztrángtenyésztő tavak, Szent István barlang, Várvölgyi kút — Galóc-patak. (5, 51, 54.)

2. WAGNER H. (1929): *A. Bourguignati* MAB.: Szinva-völgy (Diósgyőr és Hámor között).

80. *Arion subfuscus* (DRAPARNAUD)

1. Alsósebesvíz, Bánkút, Garadna-völgy, Hámori-tó (Hámor), Hollósetető, Pisztrángtenyésztő tavak. (51, 55.)

81. *Vitрина pellucida* (O. F. MÜLLER)

1. Almár: Eger-patak hordaléka, Alsósebesvíz, Bálvány, Bánkúti-átjáró, Bánkút: Vidernyák, Belpátfalva: gyári tó fölötti völgy, Csipkés-kúti átjáró, Eger: téglagyár, Barát-völgy, Felsőtárkány és Felnémet között, Garadna-völgy, Hámor, Hámori tó (Hámor), Háromkő, Háromkúti völgy, Kecse-barlang, Kiseged, Kiskút-lápa, Leány-völgy, Lillafüred, Nagymező és a Nagydolina, Nagytálya: Eger-patak hordaléka, Óserdő, Simakő, Szalajkai látókő, Szarvaskő, Szent István barlang, Szentléleki látókő, Tarkó, Toldi kunyhó felett és a forrásánál, Tógazdaság, Vadász-völgy, Vörös kő. (5, 38, 44, 51, 54, 58.)

82. *Phenacolimax annularis* (STUDER)

1. Tarkó. (38, 42.)

83. *Zonitoides nitidus* (O. F. MÜLLER)

1. Almár: Eger-patak hordaléka, Belpátfalva: gyári tó fölötti völgy, Eger, Elli-forrás, Felsősebesvíz, Garadna-völgy, Görömbölytapolca, Hámori tó (Hámor), Hejő-patak (Miskolc—Dudujka), Hollósetető, Kiseged, Lillafüred: papírgyár, Lillafüred: Szinva, Lök-völgy: Sike-lápa, Miskolc, Nagybükk, Nagytálya: Eger-patak hordaléka, Nádasrét, Nekézsényi szurdok, Pisztrángtenyésztő tavak, Szalajka-völgy, Szarvaskő, Tardona-völgy, Tekenős-völgy, Tógazdaság, Vadász-völgy. (3, 5, 8, 44, 51, 52.)

84. *Vitrea diaphana* (STUDER)

1. Ablakoskő, Almár, Almár: Eger-patak hordaléka, Alsósebesvíz, Bánkút, Bánkúti átjáró, Bánkút: Vidernyák É., Bodzás, Csákpilis-hegy, Csipkés-kúti átjáró, Demény-patak, Felsősebesvíz, Felsőtárkány, Felsőtárkány: Barát-völgy, Garadna-völgy, Gyertyán-völgy, Hámori tó (Hámor), Háromkúti völgy, Hárskút, Hideg-patak-völgyi vadászház, Hollósetető, Hosszú-völgy, Hór-völgy, Kecse-barlang,

Kiskút-lápa, Köpüsi szikla, Leány-völgy, Létrási barlang, Lillafüred (Szinva), Mély-völgy, Nagypataki völgy, Nagytekenyős, Ómassa, Örvénykő, Pannarét, Savósi völgy, Simakő, Sólomkút, Rózsa-patak, Szalajka-forrás, Szalajkai látókő, Szalajka-völgy, Szarba-völgy, Szarvaskő és a vár, Száraz-völgy, Szentléleki látókő, Szilvásvár, Szinva-völgy (Diósgyőr és Hámor között), Tekenős-völgy, Toldi kunyhó forrása, Tógazdaság, Újmassa, Vadász-völgy, Vécsverő, Vörös kő. (22, 25, 29, 38, 44, 46, 51.)

85. *Vitrea subrimata* (REINHARDT)

1. Ablakoskő, Garadna-völgy.

86. *Vitrea crystallina* (O. F. MÜLLER)

1. Ablakoskő, Alsósebesvíz, Bánkút, Bánkút: Vidernyák, Bálvány, Bán-patak, Csipkés-kúti átjáró, Demény-patak, Felsősebesvíz, Garadna-völgy, Gyertyánvölgy, Hámori tó (Hámor), Háromforrás, Háromkúti völgy, Hosszú-völgy, Hór-völgy, Jávorkút, Kecse-barlang, Köpüsi szikla, Leány-völgy, Létrási barlang, Lillafüred, Lillafüred: Szinva, Lök-völgy: Sike-lápa, Nagydél-hegy, Nagypataki völgy, Nagytekenyős, Ómassa, Óserdő, Savósi völgy, Sikfőkúti tó, Subalyuk barlangnál, Szalajkai látókő, Szilvásvár, Szinva (Diósgyőr és Hámor között), Tekenős-völgy, Toldi kunyhó fölött, Tógazdaság, Újmassa, Vadász-völgy, Vécsverő, Vörös kő. (3, 5, 24, 25, 38, 44, 46, 51.)

87. *Vitrea contracta* (WESTERLUND)

1. Ablakoskő, Almár: Eger-patak hordaléka, Alsósebesvíz, Felsősebesvíz, Garadna-hordalék, Garadna-völgy, Gyertyán-völgy, Hámori tó (Hámor), Háromkúti völgy, Hór-völgy, Kiskút-lápa, Lillafüred: Szinva, Nagyvisnyó, Odorvár, Ómassa, Savósi völgy, Sikfőkút, Simakő, Szalajkai látókő, Szalajka-völgy, Szarvaskő és a vár, Száraz-völgy, Szentléleki látókő, Szilvásvár, Tekenős-völgy, Toldi kunyhó fölött, Vadász-völgy. (24.)

88. *Aegopinella pura* (ALDER)

1. Ablakoskő, Alsósebesvíz, Bálvány, Bánkút, Bánkúti átjáró, Bánkút: Vidernyák, Csipkés-kúti átjáró, Demény-patak, Felsősebesvíz, Felsőtárkány, Garadna-völgy, Háromkúti völgy, Hidegpatak-völgyi vadászháznál, Hollóstető, Kalókút, Kiseged, Kiskút-lápa, Leány-völgy, Lök-völgy: Sike-lápa, Mész-völgy, Ómassa, Simakő, Szalajka-forrás, Szalajkai látókő, Szalajka-völgy, Száraz-völgy, Szarba-völgy, Szentléleki látókő, Tarkó, Toldi kunyhó forrása és a kunyhó fölött, Tógazdaság, Vadász-völgy, Vécsverő, Vörös kő. (25, 29, 38, 51.)

89. *Aegopinella minor* (STABILE)

1. Alsósebesvíz, Bálvány, Bánkúti átjáró, Bánkút, Bánkút: Vidernyák É., Berva, Berva-bérc, Csipkés-kúti átjáró, Csondró-völgy, Eger: téglagyár, Barát-völgy, Garadna-völgy, Háromkő, Háromkúti völgy, Hidegpatak-völgyi vadászház környéke, Hosszú-völgy, Hór-völgy, Kiseged, Kiskút-lápa, Leány-völgy, Nagyeged, Nagymező: Nagydolina, Odorvár, Simakő, Szalajka-forrás, Szalajkai látókő, Szalajka-völgy, Szarba-völgy, Szarvaskő vár és a Villó-patak völgye, Tardona:

Bogdány hegy, Tarkó, Toldi kunyhó fölött és a forrásánál, Tógazdaság, Vadász-völgy, Vécsverő.

2. A *Retinella nitens* MICH. téves adatai valószínűleg az *A. minor*-ra vonatkoznak. ÁBRAHÁM—HORVÁTH—MEGYERI (1956): Bélapátfalva: gyári tó fölötti völgy. WAGNER H. (1937): Bánkút, Hollóstető, Kecskelyuk-barlang. VÁSÁRHELYI I. (1960): Hámor. ROTARIDES M. (1940): Csákpilis-hegy, Felső-tárkány: Istrángomszurdok. SOÓS L. (1943): Bélapátfalva. CSIKI I. (1906): *Hyalina nitida* MÜLL.: Miskolc. WAGNER H. (1929): Szinva-völgy (Diósgyőr és Hámor között).

90. *Nesovitrea hammonis* (STRÖM)

1. Garadna-völgy, Felső-tárkány: halastó, Toldi kunyhó forrása. (4.)

2. ÁBRAHÁM—BICZÓK—HORVÁTH—MEGYERI (1956): *Zonitoides radiatulus*: Elli-forrás. VÁSÁRHELYI I. (1960): *Z. radiatulus*: Hámor.

91. *Oxychilus orientalis* (CLESSIN)

1. Almár, Alsósebes, Bélapátfalva: gyári tó fölötti völgy, Csipkés-kúti átjáró, Felső-tárkány: halastó, Garadna-völgy, Hámor, Háromkúti völgy, Királykút, Leány-völgy, Lillafüred: Szinva, Miskolc, Szalajka-forrás, Szalajka-völgy, Szinva (Diósgyőr és Hámor között), Szurdok, Omassa, Vadász-völgy. (5, 6, 8, 25, 27, 36, 38, 42, 44, 46, 55.)

92. *Oxychilus draparnaudi* (BECK)

1. Felső-tárkány, Eger: strand, Garadna-völgy, Leány-völgy, Lillafüred, Lillafüred: Szinva, Nagytálya: Eger-patak hordaléka, Tógazdaság.

93. *Oxychilus glaber* (ROSSMÄSSLER)

1. Alsósebesvíz, Avas, Bálvány, Bánkút, Bánkúti átjáró, Bánkút: Vidernyák, Bélapátfalva: gyári tó feletti völgy, Bükk-fennsík, Fekete-len, Felső-tárkány, Felső-tárkány: Barát-völgy és a Szikla-forrás, Garadna-völgy, Hámori tó (Hámor), Háromkő, Háromkúti völgy, Hollóstető, Hosszú-völgy, Hór-völgy, Istrángomszurdok, Kalókút, Kecse-barlang, Kisged, Kiskőhíti zomboly, Kiskút-lápa, Leány-völgy, Lillafüred: Szinva, Nagymező: Nagydolina, Nagytálya: Eger-patak hordaléka, Nekézsenyi csorgó forrás, Odorvár, Örvénykő, Pisztrágmentesztő tavak, Simakő, Szalajka-forrás, Szarba-völgy, Szarvaskői vár, Száraz-völgy, Szent Imre-forrás, Szent István-barlang, Szinva-forrás, Szinva-völgy (Diósgyőr és Hámor között), Tapolca, Tarkó, Toldi kunyhó forrása és a kunyhó fölött, Vadász-völgy, Vécsverő, Vörös kő. (3, 5, 9, 27, 29, 35, 36, 44, 46, 51, 54, 55, 58.)

94. *Oxychilus inopinatus* (ULICNY)

1. Kisged: Ostorosi patak közelében, Tarkó (920 m.) (38, 42.)

2. VÁGVÖLGYI J. (1953): *Vitrea opinata* CLESSIN: Tarkó. Adatát átveszi SOÓS L. (1955): *V. inopinata* UL.

95. *Oxychilus depressus* (STERKI)

1. Alsósebesvíz, Száraz-völgy. (25.)

96. *Dauebardia rufa* (DRAPARNAUD)

1. Ablakoskő, Alsósebesvíz, Demény-patak, Garadna-völgy, Hámori tó (Hámor), Háromkúti völgy, Hárskút, Hollóstető, Lillafüred: Szinva, Ómassa, Szarvaskői vár, Száraz-völgy, Szilvánvárad, Vadász-völgy, Vörös kő. (51, 55.)
2. WAGNER H. (1941): p. 656. *Dauebardia (Dauebardia) rufa bükkiense* n. ssp. leírása. „Die neue Unterart ist bist jetzt nur aus dem Bükk-Gebirge bekannt. (Wald in der Nähe des Hámori-Teiches, Lillafüred, Garadna-Quelle, Hollóstető . . .)”.

97. *Dauebardia brevipes* (DRAPARNAUD)

1. Alsósebesvíz, Garadna-völgy, Hárskút, Lillafüred: Szinva, Szarvaskői vár, Tógazdaság. (37.)
2. SOÓS L. (1955): *Dauebardia fallax* n. sp. leírása, p. 104. „. . . gyakori Lillafüred környékén, a Bükkből ugyancsak VÁSÁRHELYI gyűjtéséből vannak példányaim a Garadna-völgyből . . .”

98. *Milax rusticus* (MILLET)

1. Eger: pince.

99. *Limax maximus* (LINNÉ)

1. Bélapátfalva: gyári tó fölötti völgy, Garadna, Miskolc, Tapolca-barlang. (5, 27, 47, 48.)
2. HAZAY J. (1883): *Limax cinereus* LISTER: Miskolc: Avas.

100. *Limax cinereoniger* (WOLF)

1. Alsósebesvíz, Bánkút, Dédesi rom, Garadna, Garadna-völgy, Hollóstető, Kalókút, Kecske-barlang, Pisztrángthenyésztő tavak, Szentlélek-hegy, Szinva (Diósgyőr és Hámor között), Szinva-völgy. (27, 47, 48, 54.)

101. *Bielzia coerulans* (M. BIELZ)

1. Ablakoskő, Alsósebesvíz (?), Hámor, Hámori tó (Hámor), Pisztrángthenyésztő tavak. (51, 55.)

102. *Lehmannia marginata* (O. F. MÜLLER)

1. Alsósebesvíz, Bánkút, Hámor, Hámori tó (Hámor), Kecske-barlang, Szinva (Diósgyőr és Hámor között). (46, 51, 54, 55.)

103. *Deroceras laeve* (O. F. MÜLLER)

1. Bélapátfalva: gyári tó fölötti völgy, Diósgyőr, Eger-patak, Égetett-hegyi forrás, Felsőtárkány: halastó, Garadna-völgy, Ilona-forrás — Mercsei patak. (3, 5, 36, 38, 49.)

104. *Deroceras agreste* (LINNÉ)

1. Alsósebesvíz, Bánkút, Eger-patak, Felsőtárkány: halastó, Garadna-völgy, Kecske-barlang, Nekézsenyi szurdok. (3, 5, 51, 55.)

105. *Euconulus fulvus* (O. F. MÜLLER)

1. Ablakoskő, Alsósebesvíz, Csipkés-kúti átjáró, Garadna-völgy, Harica-patak, Hámori tó (Hámor), Háromkő, Leány-völgy, Nagyeged, Odorvár, Örvénykő, Újmassa, Szalajka-forrás, Szarvaskői vár, Tógazdaság, Vörös kő.

106. *Bradybaena fruticum* (O. F. MÜLLER)

1. Ablakoskő-völgy, Alsósebesvíz, Bánkút, Bánkúti átjáró, Bán-patak, Bükk-szentkereszt, Eger, Eger: Várhegy, Felsőhámor, Füzérkő, Garadna-völgy, Hámori tó (Hámor), Háromkő, Hór-völgy, Jávorkút, Jávorkúti tó, Kecske-barlang, Kiseged: Ostorosi-patak, Kistrét, Leány-völgy, Lillafüred, Óserdő, Pisztrángtenyésztő tavak, Szalajka-völgy, Szarba-völgy, Szilvásvárad, Szinva-forrás, Szinva-völgy (Diósgyőr és Hámor között), Tekenős-völgy, Vadász-völgy. (3, 27, 44, 46, 51, 55.)

107. *Helicella obvia* (HARTMANN)

1. Bán-patak, Bekölce és Nádaska között, Berva, Cigány völgyi forrás, Csákpilis-hegy, Eger, Eger: Rókus temető, Elli-forrás, Égetett-hegyi forrás, Galóc — Dubicsány, Gönczi-kút, Hámori tó, Hét-tó, Ilona-forrás — Mercsei patak, Kiseged, Kiseged: Ostorosi patak, Leány-tó, Létrási tó, Nagyeged, Nekézsenyi szurdok, Szilvásvárad, Várvölgyi kút, Galóc-patak. (2, 3, 29, 55.)

108. *Monacha cartusiana* (O. F. MÜLLER)

1. Eger, Felnémet, Kecske-barlang, Kiseged, Lillafüred (Szinva), Nádasrét, Szarvaskő, Szinva-völgy (Diósgyőr és Hámor között). (46, 51.)

109. *Perforatella bidentata* (GMELIN)

1. Miskolctapolca, Vadász-völgy.

110. *Perforatella rubiginosa* (A. SCHMIDT)

1. Ablakoskő, Almár: Eger-patak hordaléka, Belpátfalva: gyári tó fölötti völgy, Elli-forrás, Garadna-völgy, Hámori tó (Hámor), Hejőpatak (Miskolc—Dudujka), Nagybükk, Sárosd-völgyi forrás, Szalajka-völgy, Szarvaskő, Szentléleki völgy, Tekenős-völgy, Újmassa. (3, 5, 44, 51.)

2. HAZAY J. (1883): p. 342. *Helix sericea* DRAP. „Tapolca s Miskolcz melletti vizes réteken.” — adata valószínűleg erre a fajra vonatkozik.

111. *Perforatella incarnata* (O. F. MÜLLER)

1. Almár: Eger-patak hordaléka, Avas, Bálvány, Bánkút, Bánkúti átjáró, Bánkút: Vidernyak É., Belpátfalva: gyári tó fölötti völgy, Bélkő, Bóta, Csipkés-kúti átjáró, Demény-patak, Elli-forrás, Égetetthegyi forrás, Garadna-völgy, Harica-patak, Hámori tó (Hámor), Háromkúti völgy, Hidegpatak-völgyi vadászház, Hollóstató, Jávorkút, Kecske-barlang, Leány-völgy, Lillafüred: Szinva, Lök-

völgy: Sike-lápa, Nagyhárs, Nekézsenyi csorgó forrás, Óserdő, Pisztrángtenyésztő tavak, Pannarét, Síkfőkút, Szalajkai látókő, Szarvaskő, Száraz-völgy, Szentléleki völgy, Szilvásvár, Szilvásvár: Szána-patak völgye, Szinva (Diósgyőr és Hámor között), Tardona: Bogdány-hegy, Tarkó, Tekenős völgy, Tógazdaság, Újmassa, Vadász-völgy, Vécsverő, Vörös kő. (2, 3, 5, 9, 27, 44, 46, 51.)

112. *Perforatella vicina* (ROSSMÄSSLER)

1. Alsósebesvíz, Bálvány, Bánkúti átjáró, Bánkút: Vidernyák É., Csipkés-kúti átjáró, Garadna-völgy, Gerennavár, Háromkúti völgy, Kecse-barlang, Szarba-völgy, Tamáskút, Tekenős-völgy, Tógazdaság, Vadász-völgy. (27, 51, 55.)

113. *Hygromia transsylvanica* (WESTERLUND)

1. Ablakoskő, Alsósebesvíz, Bálvány, Bánkúti átjáró, Bánkút: Vidernyák, Csákpilis-hegy, Csipkés-kúti átjáró, Fekete-lén, Felsőtárkány, Garadna-völgy, Hámori tó (Hámor), Háromkő, Hidegpatak-völgyi vadászház, Hollóstető, Hór-völgy, Istvángomszurdok, Kalókút, Lillafüred, Leány-völgy, Nagyeged, Odorvár, Pisztrángtenyésztő tavak, Simakő, Szalajka-forrás, Szarba-lápa, Szarba-völgy, Szarvaskői vár, Sziklaforrás, Szilvásvár: Szána-patak völgye, Tarkó, Tekenős-völgy, Tógazdaság, Vadász-völgy, Vécsverő, Vörös kő. (11, 29, 36, 38, 44, 51.)

114. *Trichia unidentata* (DRAPARNAUD)

1. Alsósebesvíz, Bálvány, Bánkút, Bánkúti átjáró, Bánkút: Vidernyák, Csikorgó, Csipkés-kúti átjáró, Eger, Felsősebesvíz, Garadna-völgy, Gyertyán-völgy, Hámori tó (Hámor), Háromkő és Bánkút között, Háromkúti völgy, Hosszú-völgy, Ilus-kút, Kecse-barlang, Leány-völgy, Lillafüred: Szinva, Hagyhárs, Örvénykő, Szalajkai látókő, Szarba-lápa, Szarba-völgy, Szentléleki völgy, Szinva (Diósgyőr és Hámor között), Szilvásvár: Szána-patak völgye, Tarkó, Tógazdaság, Vadász-völgy, Vécsverő, Vörös kő. (1, 35, 38, 51.)

2. ROTARIDES M. (1929): *Fruticicola edentula*: Dédesi vár.

115. *Trichia hispida* (LINNÉ)

1. Ablakoskő-völgy, Almár: Eger-patak hordaléka, Alsósebesvíz, Bálvány, Bánkút: Vidernyák É., Bán-patak, Bélapátfalva: Gyári tó fölötti völgy, Csipkés-kúti átjáró, Dudajka, Elli-forrás, Felsősebesvár, Felsőtárkány, Barát-völgy, Garadna-völgy, Hámori tó (Hámor), Hejő-patak (Miskolc—Dudajka), Hosszú-völgy, Háromkő, Kapusi szikla, Leány-völgy, Létrási tó, Lillafüred, Lillafüred: papírgyár és a Szinva-völgy, Lök-völgy: Sike-lápa, Nagybükk, Nagykopasz: Szána-patak völgye, Nagytekenyős, Nádasrét, Nekézsenyi szurdok, Ómassa, Panna-rét, Szalajka-völgy, Szarba-völgy, Szarvaskő és a vár, Száraz-völgy, Szentléleki látókő, Szilvásvár, Tekenős-völgy, Tógazdaság, Vadász-völgy, Vécsverő, Vörös kő. (3, 5, 44, 51.)

2. WAGNER H. (1937): *Fruticicola Pietruskiana* PFR.: Bánkúti menedékház (1965 m.), Hollóstető, Pisztrángtenyésztő tavak környéke, Garadna végállomás — adatait SOÓS L. (1955): *Trichia villosula* ROSSM. név alatt átveszi, s a leelőhelyek sorát Lillafüreddel kiegészíti ROTARIDES M. (1929): *Fruticicola Pietruskiana*: Garadna-völgy. SOÓS L. (1943): *Tr. villosula* (*Pietruskiana* PFR.) WAG-

NER H. (1937) adataival. HAZAY J. (1883): p. 320. „a *Helix hispida*-nak egy kisebb alakja fordul elő, mely tévesen minden ok nélkül *Helix Pietruskiana*-nak neveztetett el PARREYSS által.”

116. *Euomphalia strigella* (DRAPARNAUD)

1. Ablakoskő, Alsósebesvíz, Bálvány, Bánkút, Bánkúti átjáró, Berva, Bélapátfalva: gyári tó fölötti völgy, Bélkő, Cigányvölgyi forrás, Csipkés-kúti átjáró, Eger, Égetett-hegyi forrás, Garadna-völgy, Gerennavár, Gönczi kút, Háromkúti völgy, Háromforrás, Háromkő, Hidegpatak-völgyi vadászház, Hollóstető, Hosszú-völgy, Hór-völgy, Ilona-forrás — Mercsei patak, Ilus-kút, Kaló-kút, Kecsebarlang, Kiseged, Miskolc, Nagykőhát, Nekézsenyi csorgó forrás, Odorvár, Simakő, Susutka, Szarba-völgy, Szarvaskő és a vár, Szentléleki völgy, Szinva-völgy (Diósgyőr és Hámor között), Tapolcafürdő, Tarkő, Tarkő: Palóc-út, Tarkő: Tekenős völgy, Toldi kunyhó fölött és a forrásánál, Újmassa, Vadász-völgy, Vécsverő. (2, 3, 5, 9, 27, 29, 46, 51.)

117. *Helicodonta obvoluta* (O. F. MÜLLER)

1. Almár: Eger-patak hordaléka, Alsóhámor, Alsósebesvíz, Bánkúti átjáró, Csákpilis-hegy, Csipkés-kúti átjáró, Csondró-völgy, Demény-patak, Diósgyőr, Felsőtárkány, Garadna-völgy, Gerennavár, Gerennavár környéke, Hámori tó (Hámor), Háromkő, Háromkúti völgy, Hollóstető, Hór-völgy, Istrángomszurdok, Kalókút, Kecsebarlang, Leány-völgy, Nagybükk, Nagydél-hegy, Odorvár, Odvaskő, Ómassa, Örvénykő, Panna-rét, Pisztrángtenyésztő tavak, Simakő, Szalajka-völgy, Szalajkai látókő, Szarba-völgy, Szarvaskő, Száraz-völgy, Szentléleki látókő, Szentléleki völgy, Szinva (Diósgyőr és Hámor között), Tamás-kút, Tarkő, Tekenős-völgy, Toldi kunyhó felett és a forrásánál, Tógazdaság, Vadász-völgy, Vár-völgyi kút — Galóc-patak, Vécsverő, Vörös kő. (3, 7, 27, 29, 44, 46, 51, 54, 55.)

118. *Helicogona faustina* (ROSSMÄSSLER)

1. Ablakoskő, Alsóhámor, Alsósebesvíz, Bálvány, Bánkút, Bánkúti átjáró, Bánkút: Vidernyák É., Bélkő, Bükk-szentkereszt, Csikorgó, Csipkés-kúti átjáró, Demény-patak, Elli-forrás, Garadna-völgy, Gerennavár, Hámori tó (Hámor), Háromkúti völgy, Háromkő, Hosszú-völgy, Hór-völgy, Jávorkút, Kecsebarlang, Kiskőhát, Kiskőhát zsomboly, Leány-völgy, Lillafüred: Szinva, Nagybükk, Nagykőhát, Nagymező, Nagymező: Nagydolina, Nekézsenyi szurdok, Odorvár, Ómassa, Örvénykő, Simakő, Szalajka-forrás, Szalajkai látókő, Szalajka-völgy, Szarba-völgy, Száraz-völgy, Szentléleki látókő, Szinva (Diósgyőr és Hámor között), Szinva-forrás, Szilvásvár, Tarkő, Tekenős-völgy, Tógazdaság, Vadász-völgy. (3, 7, 27, 29, 44, 46, 51, 53, 55.)

2. *H. rossmässleri* PFR. adatai tévesek: WAGNER H. (1937): Hámori tó, környéke, Kecskelyuk-barlang.

119. *Isognomostoma isognomostoma* (SCHRÖTER)

1. Ablakoskő, Alsósebesvíz, Alsósebes-völgy, Bálvány, Bánkút, Bánkúti átjáró, Bánkút: Vidernyák É., Csikorgó, Csipkés-kúti átjáró, Garadna-völgy, Gerennavár, Háromforrás, Háromkúti völgy, Hór-völgy, Jávorkút, Kiskőhát, Kőhát, Leány-völgy, Lillafüred, Nagyhárs, Nagydél-hegy, Odorvár, Ómassa, Óserdő,

Pisztrángtenyésztő tavak, Szarba-völgy, Száraz-völgy, Szentléleki völgy, Vadász-völgy. (1, 27, 38, 51, 55.)

120. *Cepaea vindobonensis* (FÉRUSSAC)

1. Bánkút, Bánkúti átjáró, Bán-patak, Berva, Bükk-fennsík, Cigányvölgyi forrás, Eger-patak, Eger: a strand és a Wind téglagyár, Égetetthegyi forrás, Fel-német, Felsőtárkány, Füzérkő, Garadna-völgy, Gönczi kút, Háromkő, Hejő-patak (Miskolc—Dudujka), Hosszú-völgy, Hór-völgy, Ilona-forrás — Mercsei patak, Jávorkút, Kaló-kút, Kecské-barlang, Királykút, Kiséged: Ostorosi patak, Kistrét, Leány-tó, Mély-völgy, Nagymező, Szarvaskő, Szilvásvár, Szinva (Diósgyőr és Hámor között), Vadász-völgy. (2, 3, 5, 27, 29, 30, 46, 51.)

121. *Helix pomatia* (LINNÉ)

1. Alsósebesvíz, Bánkút, Bán-patak, Berva, Bélapátfalva: gyári tó fölötti völgy, Bélkő, Bükk-szentkereszt, Bükkzsérc, Cigányvölgyi forrás, Eger, Eger: a strand és az Eger-patak, Égetetthegyi forrás, Fekete-len, Fel-német, Felsőtárkány: halastó, Füzérkő, Garadna-völgy, Gönczi kút, Hámori tó (Hámor), Háromkő, Hollósető, Ilona-forrás — Mercsei patak, Jávorkút, Kaló-kút, Kecské-barlang, Kiséged, Kiskút-lápa, Kos-völgy, Lajpos-orom, Leány-tó, Leány-völgy, Miklós kútja, Mész-völgy, Nagyeged, Nagymező, Nádasrét, Odorvár, Örvénykő, Pisztrángtenyésztő tavak, Síkfőkút és a tó, Subalyuk-barlangnál, Szarvaskő, Szent Imre-forrás, Szinva (Diósgyőr és Hámor között), Szinva-forrás környéke, Tógazdaság, Vadász-völgy. (2, 3, 5, 30, 44, 46, 51, 55.)

122. *Helix lutescens* (ROSSMÄSSLER)

1. Garadna-völgy.

123. *Unio crassus* (RETZIUS)

1., 2. ÁBRAHÁM—BENDE—HORVÁTH—MEGYERI (1951): *U. c. forma ondavensis* HAZAY, *U. c. forma serbicus* DRT.: Sajó (putnoki szakasz). MODELL H. (1924): *U. c. bosniensis* MÖLL.: Sajó (Miskolcnál). SOÓS L. (1955): *U. c. cythereus* KÜST.: és WAGNER H. (1937): *U. c. bosniensis ondavensis* HAZ: Hejő-patak (Miskolc—Dudujka). HAZAY J. (1883): *U. batavus* MAT.: Sajó — Bódva.

124. *Sphaerium corneum* (LINNÉ)

1. Noszvaji tó. (5.)

125. *Pisidium casertanum* (POLI)

1. Bugyogó-forrás, Demény-patak, Elli-forrás, Garadna-völgy, Gönczi kút, Kecské-barlang, Nagytekenyős-völgy, Noszvaji tó, Rózsaalji kút, Síkfőkút, Sólyomkút, Szarvaskő, Szokolya, Tekenős-tó, Tógazdaság, Várvölgyi kút — Galóc-patak. (2, 3, 54, 59.)

126. *Pisidium amnicum* (O. F. MÜLLER)

1. Hejő-patak, Hejő-patak: Miskolc—Dudujka, Latori vízfő, Lillafüred: Szinva, Szinva (Diósgyőr és Hámor között), Szinva (Hámor), Szokolya. (36, 38, 46, 51, 59.)

127. *Pisidium personatum* (MALM)

1. Nagytekenős-tó. Nagytekenyős-völgy.

127. *Pisidium subtruncatum* (MALM)

1. Szarvaskő.

128. *Pseudosuccinea columella* (SAY)

1. Eger: a strand melegvizű tavaiban.

129. *Alopias livida monacha* (M. KIMAKOWICZ)

130. *Alopias livida bipalatalis* (M. KIMAKOWICZ)

1. Telepítve 1969 augusztusában (*A. l. monacha*); 1970 (*A. l. bipalatalis*). Telepítette: Szekeres Miklós. (Ablakoskő-völgy).

A BÜKKI LELŐHELYEK JEGYZÉKE

Ablakoskő-völgy, Almár, Almár: Eger-patak hordaléka, Alsóhámor, Alsósebes-víz, Alsósebes-völgy, Alsószolca, Angyalvölgyi forrás, Aranyos-patak, Arlói-tó, Baktai-tó, Bálvány, Bánkút, Bánkúti átjáró, Bánkút: Vidernyák É., Bán-patak, Békarátörő, Bekőce és Nádaska között, Bélapátfalva: gyári tó, Bélapátfalva: gyári tó fölötti völgy, Bélapátfalva: Östörő-forrás, Bélkő, Berva, Berva-bérc, Bodó-tó, Bodzás, Bóta, Bugyogó-forrás, Buzgókő, Bükk-fennsík, Bükk-szentkereszt, Bükk-szentlélek: Csondró-völgy, Bükk-szentlélek: Látókő, Bükkzsérc, Cigányvölgyi forrás, Csanyikom (Forrásvölgy), Csákpilis-hegy, Csikorgó, Csipkerét-forrás, Csipkés-kúti átjáró, Demény-patak, Dédesi rom, Diósgyőr, Diósgyőr—Miskolc: gyári tó patak, Diósgyőr—Tapolca: Bourg-forrás, Diósgyőr—Tapolca forrás, Diósgyőri vár forrása, Diósjenő, Disznós-patak, Dudujka, Eger, Egerbakta: Baktai tó, Eger dombvidéke, Eger: Lakatgyári patak, Eger: Lakatgyár mellett, Eger: Rókustemető, Eger, strand, Eger-patak: Vizesárok torkolata, Eger: Vizesárok, Eger: Várállomás, Eger: Várhegy, Eger: Wind-téglagyár, Elli-forrás, Eszperantó-forrás, Égetetthegyi forrás, Fekete-len, Felnémet, Felnémet és Felsőtárkány között, Felsőhámor, Felsősebes-víz, Felsőtárkány, Felsőtárkány: Barátvölgy, Felsőtárkány: Mész-völgy, Felsőtárkány: Istrángom-szurdok, Felsőtárkányi tó (halastó), Felsőtárkányi tó völgye, Füzérkő, Galóc — Dubicsány, Garadnavölgy, Garadna-völgy: Újmassa — Óskohó, Gerennavár, Gilitka-kápolna (forrás, csermely), Gönczi kút, Görömbölytapolca, Görömbölytapolca: Hideg-forrás, Gyertyán-völgy, Harica-forrás, Harica-patak, Három-forrás, Háromi tó, Hármaskút, Háromhegy, Háromkő, Háromkő és Bánkút között, Háromkút, Háromkúti völgy, Hárskút, Hejőcsaba, Hejő-patak, Hejő-patak (Miskolc—Dudujka), Hetemér, Hét-tó, Hidegpatak-völgyi vadászház, Hollókő, Hollósetető, Hór-völgy, Hosszú-völgy, Ilona-forrás — Mercsei patak, Ilus-kút, Istállós-kő, Itatókút (a Hét-tó közelében), Jávorkút, Jávorkúti tó, Kaló-kút, Kapusi szikla, Kazincbarcika, Kácsfürdő, Kecse-barlang, Királykút, Kiseged, Kiseged: Ostorosi patak, Kiskóhát, Kiskő-

háti zomboly, Kiskút-lápa, Kistrét, Kos-völgy D. (erdészház), Köpüsi szikla, Köpüsréti források, Kőhát, Lajos-orom, Latori vízfő, Látókövek, Leány-völgy, Leány-tó, Létrási barlang, Létrási tó, Lillafüred, Lillafüred: Kerekhegy, Lillafüred: Szinva, Lillafüred: Szinya, Lillafüred: Vizedókai forrás, Lök-völgy: Sikelápa, Lusta-völgy, Margit-forrás, Mária-forrás, Mély-völgy, Mészvölgyi szurdok, Miklós kútja, Miskolc, Miskolctapolca, Monosbél, Nadasrét, Nagybükk, Nagydél-hegy, Nagyeged, Nagyhárs, Nagykopasz (Szána-völgy), Nagykőhát, Nagymező, Nagymező: Nagydolina, Nagypataki völgy, Nagy Szoros-patak, Nagytálya: Egerpatak hordaléka, Nagytekenyős, Nagyvisnyó, Nádaska, Nekézsényi csorgó forrás, Nekézsényi szurdok, Noszvaji tó, Odorvár, Odvaskő, Ómassa, Ördög-völgy, Örvénykő, Óserdő, Óserdő és a Mélysár-völgy között, Panna-rét, Pereces: Erenyész-völgy, Pisztrángtenyésztő tavak, Puskaporosi szoros, Putnok, Robogány, Rózsaalji kút, Rózsa-patak, Sajó (Miskolcnál), Sajó (Putnoknál), Sajó—Bódva, Salátakút, Sasutka, Savósi völgy, Sárosd-völgyi forrás, Sároslápai ér, Sebes, Sebesvíz-völgy, Síkfőkút, Síkfőkúti tó, Simakő, Sólyom-forrás, Sólyomkút, Subalyukbarlang környéke, Szalajka-forrás, Szalajkai látókő, Szalajka-völgy, Szarka-lápa, Szarba-lápa, Szarba-völgy, Szarvaskő, Szarvaskő: Villó-patak völgye, Szarvaskői vár, Száraz-völgy, Szeleta-barlang, Szent Imre-forrás, Szent István-barlang, Szentléleki látókő, Szentlélek-hegy, Szentléleki forrás (Hámor), Szentléleki völgy, Sziklaforrás, Szilvás-patak, Szilvásvár, Szilvásvár: Szána-patak völgye, Szinva-forrás környéke, Szinva-patak (Hámor), Szinva-völgy, Szinva-völgy (Diósgyőr és Hámor között), Szakolya, Szomorú rakodó, Szögliget, Tamáskút, Tardona-völgy (Kazincbarcika), Tapolca-barlang, Tardona: Bogdányhegy, Tarkó, Tarkó: Palóc-út, Tarnalelesz, Tekenős-tó, Tógazdaság, Tógazdaság: Újmassa előtti forrás, Toldi kunyhó forrása, Toldi kunyhó fölött, Újmassa, Vadász-völgy, Vár-völgy, Vécsverő, Virágostó-lápai forrás, Vízfő (Mónosbél), Vár-völgyi kút — Galóc-patak, Vörös kő (nem Vöröskő!).

GYŰJTŐK: Agócsy P., Ábrahám A., Bokor E., Bartók J., Bertalan (J?), Biczók F., Bába K., Bende S., Czente H., Czögler K., Dévai Gy., Dudich E., Endrődi-Younga S., Fehér M., Hazay J., Horváth A., Károlyi Á., Kerekes J., Kessler H., Kovács Gy., Kormos T., Legányi F., Lukács D., Megyeri J., Mészáros Z., Noszky J., Petró E., Pintér I., Pintér L., Podani J., Pongrácz S., Pócs T., Peregi Zs., Rospán J.-né, Rotarides M., Sándor (?), Soós Á., Soós L., Sajó I., Schréter Z., Sándor O., Subai P., Streda R., Szekeres M., Sziládi Z., Szegvári (?), Szilvássy A., Tolnai L., Tóth M., Traxler L., Ujhelyi S., Varga A., Vág-völgyi J., Vajon I., Vöröss L., Vásárhelyi I., ifj. Vásárhelyi I., Wagner H., Wiesinger M.

x x x

Adatgyűjtő munkámhoz, jegyzékem összeállításához többektől kaptam értékes segítséget. SZIGETHY Annának, PINTÉR Lászlónak (Természettudományi Múzeum, Budapest) és dr. KROLOPP Endrének (Magyar Állami Földtani Intézet, Budapest) itt is köszönetet mondok közreműködésükért. Köszönet illeti a dolgozatomban bevezetőjében említett múzeumokat és magángyűjtőket is gyűjteményeik adatainak átengedéséért.

VARGA, A.: Die Molluskenfauna des Bükk-Gebirges, Nordungarn

Der Verfasser stellt fest, daß die malakologische Untersuchung des Bükk-Gebriges (Nordungarn) bisher vielfach planlos und vernachlässigt war. Er faßt die unpublizierten Angaben der Sammlungen von drei Museen und fünf Sammlern, sowie die Literaturdaten zusammen, in der Absicht, damit die Aufmerksamkeit der Forscher auf die kaum oder nicht erforschten Gebiete des Gebirges gelenkt wird.

IRODALOM — SZRIFTTUM

1. AGÓCSY, P. & PÓCS, T. (1960): Data to the Mollusk Fauna of Hungary. — Ann. Mus. Hist-nat. Hung. 1:437—445.
2. ÁBRAHÁM, A. & BENDE, S. & HORVÁTH, A. & MEGYERI, J. (1951): Adatok Putnok környéke hidrobiológiai viszonyaihoz. — Ann. Biol. Univ. Hung. 1:341—349.
3. ÁBRAHÁM, A. & BENDE, S. & HORVÁTH, A. & MEGYERI, J. (1952): Adatok a Bánvölgy hidrobiológiai viszonyaihoz. — Ann. Biol. Univ. Hung. 2:327—340.
4. ÁBRAHÁM, A. & BICZÓK, F. & HORVÁTH, A. & MEGYERI, J. (1956): Hydrobiologische und faunistische Studien im südwestlichen Teile des Bükk-Gebirges. — Acta Biol. Acta Univ. Szegedien. 2:137—145.
5. ÁBRAHÁM, A. & HORVÁTH, A. & MEGYERI, J. (1956): Hidrobiológiai vizsgálatok a Szilvás-patak vízgyűjtő területén. — Áll. Közl. 45:13—24.
6. CSIKI, E. (1906): Mollusca (in: Fauna Regni Hungariae, Budapest, 6:1—42).
7. DUDICH, E. & WAGNER, H. (1935): Bars vármegye puhatestű faunájának alapvetése. — Math. és Term.-tud. Ért. 53:807—825.
8. HAZAY, J. (1881): Ein Ausflug nach Oder-Ungarns — Ibid. 8:262—275.
9. HAZAY, J. (1883): Az Északi-Kárpátok és vidékének Mollusca faunája. — Math. és Term.-tud. Közl. 19:315—381.
10. HORVÁTH, A. (1950): A *Physa acuta* DRAP. és a *Physa fontinalis* L. — Hidrobiol. Közl. 30:449—450.
11. HUDEC, V. (1970): Poznámky k anatomii některých z plžů z Madarska. Bemerkungen zur Anatomie einiger Schneckenarten aus Ungarn. — Časopis Nár. Muz., odd. přírod., Praha, 137:33—43.
12. KEMPELEN, R. (1868): Heves és Külső-Szolnok t. e. vármegyék állattani leírása: Heves és Külső-Szolnok vm. leírása. Szerk. M. Albert Ferencz. Eger, p. 221—226.
13. LUKÁCS, D. (1950a): Adatok az eгри melegvizék állatföldrajzi és állatökológiai viszonyaihoz. — Hidr. Közl. 30:451—456.
14. LUKÁCS, D. (1950b): Beiträge zur Kenntnis (der Fauna von der Viz-Quelle) von der westlichen Seite des Bükk-Gebirges, mit besonderen

- Rücksickeit an neues Vorkommen und an Relictumkarakter aus Eisenalter von *Sadleriana pannonica* FRAUENFELD in Ungarn. — *Hidr. Közl.* 30:
15. LUKÁCS, D. (1954): Adatok a planáriák és a *Sadleriana pannonica* Bükk-hegységi elterjedéséhez. — *Áll. Közl.* 44:87—93.
  16. LUKÁCS, D. (1956): Adatok a Vöröskövölgyi csermely állatökológiájához és állatföldrajzához. — *Ann. Acad. Paedag. Agriens.* 2:613—621.
  17. LUKÁCS, D. (1959): A Bükk-hegységi langyosvizek állatainak ökológiai viszonyai. — *Áll. Közl.* 47:125—127.
  18. LUKÁCS, D. & VAJON, I. (1955): Jegyzetek a Bükk vizeinek állatökológiai és állatföldrajzi viszonyaihoz. — *Ann. Acad. Paedag. Agriens.* 1:445—460.
  19. MODELL, H. (1924): Die Najaden Ungarns. — *Ann. Mus. Nat. Hung.* 21:175—187.
  20. PINTÉR, I. (1968): A magyarországi sapkacsigák (*Ancylidae*) újabb alakjai. — *Áll. Közl.* 55:97—104.
  21. PINTÉR, L. (1967): Revision of the genus *Carychium* O. F. MÜLLER. (*Mollusca, Basommatophora*). — *Ann. Hist.-nat. Mus. Nat. Hung.* 59:399—407.
  22. PINTÉR, L. (1968a): Revision der in Ungarn vorkommenden Arten den Gattung *Acicula* HARTMANN 1821. (*Gastropoda, Prosobranchia*). — *Ann. Hist.-nat. Hung.* 60:269—273.
  23. PINTÉR, L. (1968b): Tiergeographisch bedeutsame Molluskenfunde in Ungarn. — *Malak. Abh.* 2:177—183.
  24. PINTÉR, L. (1968c): Revision der Ungarischen Arten der Gattung *Vitrea* FITZINGER 1833. (*Gastropoda, Pulmonata*). — *Acta Zool.* 14:175—184.
  25. PINTÉR, L. (1970): Recent *Zonitidae* in Hungary. — *Journ of Conch.* 27:183—189.
  26. PINTÉR, L. (1973): Magyarország puhatestűinek kritikai jegyzéke; Kritisches Verzeichnis der rezenten Mollusken Ungarn. — *Soosiana*, 1:11—17.
  27. ROTARIDES, M. (1929): Zur Schneckenfauna Nordungarns, Bükk-Gebirge und Umgebung der Grotte von Aggtelek. — *Arch. Moll.* 61:95—105.
  28. ROTARIDES, M. (1938): Malakofaunistische Notizen. — *Fragm. Faun. Hung.* 1:47—50.
  29. ROTARIDES, M. (1940): Zur Kenntnis der Schneckenfauna der Umgebung von Felsőtárkány (Bükk Gebirge). — *Fragm. Faun. Hung.* 3:1—2.
  30. ROTARIDES, M. (1941): Eine interessante Population von *Cepaea vindobonensis* PFR. — *Fragm. Faun. Hung.* 4:95—97.
  31. ROTARIDES, M. (1942): Nachträge zum Molluske-Teil des ungarischen Faunenkaloges. Die Familie der *Clausiliiden*. — *Fragm. Faun. Hung.* 5:65—80.
  32. ROTARIDES, M. (1948): Malakofaunistische Notizen II. — *Fragm. Faun. Hung.* 11:77—82.

33. SCHRÉTER, Z. (1915): Két reliktum csigafaj új termőhelyei hazánkban. — Áll. Közl. 14:262—265.
34. SOÓS, L. (1906): A magyarországi Neritinák kérdéséhez. — Ann. Mus. Nat. Hung. 4:450—462.
35. SOÓS, L. (1928): Adatok a magyarországi barlangok Mollusca-faunájának ismeretéhez. — Áll. Közlem. 24:163—180.
36. SOÓS, L. (1943): A Kárpát-medence Mollusca-faunája. Budapest, pp. 478.
37. SOÓS, L. (1955): A magyarországi Daubebardiák kérdéséhez. Áll. Közl. 45:97—105.
38. SOÓS, L. (1955—59): Mollusca — Puhatestűek. In: Székessy: Magyarország Állatvilága (Fauna Hung.) Budapest, 19. pp. 32, 80, 158.
39. VAJON, I. (1956): Adatok a Felsőtárkányi halastó faunájának ismeretéhez. — Ann. Acad. Paedag. Agriens. 2:630—634.
40. VAJON, I. (1959): Adatok az egri szennyvizderítőben ősszel található állatok ismeretéhez. — Ann. Ac. Paedag. Agriens. 5:489—494.
41. VARGA, A. (1968): Malakologische Neugkeiten aus Ungarn. — Malak. Abh., Dresden, 16:231—233.
42. VÁGVÖLGYI, J. (1953): Quelques interessantes données malacofaunistiques des Montagnes Moyennes de la Hongrie. — Ann. Mus. Hist.-nat. Hung. 4:75—78.
43. VÁSÁRHELYI, I. (1957): Két reliktum csigáról. — Miskolci Herm. O. Mus. Közlem. p. 1—2.
44. VÁSÁRHELYI, I. (1960): Beitrage zur Schneckenfauna des Teiches von Hámor. — Opusca Zool. 4:53—55.
45. WAGNER, H. (1928): Lymnaea tanulmányok. — Áll. Közl. 25:21—38.
46. WAGNER, H. (1929): Faunisztikai közlemények. Áll. Közl. 26:156—164.
47. WAGNER, H. (1930): Neue Schnecken aus Ungarn. — Arch. Moll. 62:
48. WAGNER, H. (1943): Magyarország, Horvátország és Dalmácia házatlan csigái, I. — Ann. Mus. Nat. Hung. 28:1—30.
49. WAGNER, H. (1935): Magyarország, Horvátország és Dalmácia házatlan csigái, II. — Ann. Mus. Nat. Hung. 29:169—212.
50. WAGNER, H. (1935): Magyarország Valloniái. — Matem. és Term.-tud. Ért 53:701—716.
51. WAGNER, H. (1937): Újabb adatok a Bükk-hegység Mollusca-faunájának ismeretéhez. — Áll. Közl. 36:59—65.
52. WAGNER, H. (1937a): Die Formen von Sadleriana panonica FRAUENFELD und ihre Verbreitung in Oberungarn. — Basteria 2:
53. WAGNER, H. (1939): Zweigformen von Unio crassus RETZ. aus ungarischen Bächern. — Fragm. Faun. Hung. 2:10—12.

54. WAGNER, H. (1939): Die Molluskenfauna zweier ungarischer Grotten. — *Fragm. Faun. Hung.* 2:55—56.
55. WAGNER, H. (1941): Neue malakofaunistische Angaben aus dem Bükk-Gebirge in Oberungarn, — *Fragm. Faun. Hung.* 4:6—8.
56. WAGNER, H. (1941a): Systematische Studien an ungarischen Raublungenschnecken. — *Math. és Term.-tud. Ért.* 60:650—662.
57. WAGNER, H. (1942): Újabb adatok Erdély és a Partium puhatestű faunájának ismeretéhez. — *Matem. és Term.-tud. Ért.* 61:385—399.
58. WAGNER, H. (1942a): Magyarország barlangjainak puhatestű faunája. — *Barlangvilág*, 12:1—15.
59. WAGNER, H. (1943): Magyarország Pisidiumai (Mollusca, Lamellibranchiata). — *Ann. Hist.-nat. Mus. Hung., Pars. Zool.* 36:1—11.

Erkezett: 1974. III. 1.

VARGA András
H—3200 Gyöngyös
Mátra Múzeum